

Húskallurinn

(Framhald frá 1. síðu)

inn móti veggjum og smörtroini hjá handilsmanninum utanfyri.

Nú kemur handilsmaðurinn at siggja smörð, letur lok av og kannar eftir. Jú, hetta er ekki eiti á smör, hetta. Men kortíni roynir hann at píra við prisinum, og það eydnast — heldur hann sjálfur, at fáa keypt biligari enn vanligt, og glaður er hann. Húskallurinn fær pengarnar í hondina. Handilsmaðurinn veit ekki, at það er hansara egið smör, hann hefur keypt.

Um kvöldið kemur húskallurinn heim aftur til tann fátæka og gevur honum allar hesar nóguv pengar. Og tit kunnu ætla, hann er glaður. —

»Men,« sigur hann við húskallinn, »er tú nú komin réttvíst til alt hatta?«

»Ja,« sigur húskallurinn, »næstan líka réttvíst sum handilsmaðurinn kom til havran frá ter hin dagin.«

Nú hevíð tann fátæki onga neyð í langa tíð. Hann var ennþá fúrir fyrir at gjalda aftur av skuldini til tann ríka.

Av hesum verða tey í tí ríka húsinum so ógvuliga forvitin eftir at vita, hvussu tann fátæki man hava fingið so góð veldir nú alt í einum. Serliga eru tað konufólkini, ið ganga og stunda eftir at fáa at vita. Viðhvørt gera tey sær orindi yvir til tann fátæka, sita og frita og frita, men einki fáa tey uppspurt.

Nú er at siga frá, at tann ríki maðurinn eigur eina gamla ommu, sum er so diddarak, tí hon er so nætin, at hon unnir sær ekki inn í munnin. Men kortíni er hon so forvitin, at eingin hevur vítað so skapt. Nú leggur hon upp ráð, at tey skulu leggja hana í eina stóra kistu og bera hana yvir til tann fátæka, tí tá man hon fáa at hoyra, hvaðan tey hava fingið pengarnar frá, hugsar hon við sær.

Dagin eftir kemur kona tann ríka yvir til tann fátæka, ógvuliga fagurlátin og biður sleppa sær at seta eina kistu inn har, tí tey hava ekki rúm fyri henni beint nú heima hjá teimum sjálvum.

»Ájú, gerid tit tað,« svarar hin fátæka konan.

Ommen verður nú lögð í kistuna. Tey koyra nógvann mat niður í, so hon skal onga neyð hava. Síðan bera tey kistuna yvir til tann fátæka og seta hana við eldin.

Morgunin eftir fær húskallurinn eyga á kistuna og spyr, hvaðan hon er komin frá.

»Tað eru tey ríku, ið hava biðið slept sær at seta hana har at torna, hon er so slavin,« sigur hin fátæka konan.

»Einki trúgvi eg tí,« svarar húskallurinn, »her man okkurt annað búgva undir.« Hann tekur og brýtur lokið upp og hyggur niður í. Tá sær hann, at ommen liggur deyð, kistan hevur ívaleyst verið ov tótt, so hin gamla er kovdnad. Hann ger ekki vandari, tekur eina pylsu og setur í munnin á henni, so tey skulu halda, at tað er av pylsuni, hon er kovdnad. Síðani neglir hann lokið aftur.

Dagin eftir koma tey ríku aftur og siga, at nú hava tey sjálvi rúm fyri kistuni, takka so miriliga fyri beinasemið og fara avstað við henni. Beint tey eru heim komin, lata tey kistuna upp, álspeint eftir at frætta tíðindi frá ommuni. Men smátt verið tí fyri, nú siggja tey, hon liggur deyð við einari pylsu í munninum. Og tey verða illa við, sum vera man.

»Á, neyðars ommen, spell var, vit mintust ekki til at leggja knív í kistuna. Nú er tú kovdnad av pylsuni, tí tú fekk hana ekki sundur.«

Tey leggja hana nú á strá, skulu so, tá ið kvöldið er komið, jarða

hana í duldum, tí tað mátti ekki spyrjast, hvussu hon var komin av dögum.

Hetta var um jöltíðir. Tann ríki hevði rétt tá bryggjað eina heila tunnu av veitsluoli. Tann fátæki hevði eisini bryggjað til jóla, men bert uppi ein lítlan kagga. Hetta helt húskallurinn vera so órættvíst, tí tann ríki hevði so mangan bryggjað av tí korni, sum tann fátæki noyddist at selja honum fyri litið og lætt. Tá ið nú avdagað er, fer húskallurinn og letur alt ólið burtur úr tunnuni hjá tí ríka og ber tað heim til tann fátæka, tekur so ta deyðu ommuna og setur hana uppvið tí tóma oltrænum, gevur henni toppin í hondina.

Morgunin eftir kemur kona tann ríka mannin út í kovan. Har sær hon, ommen stendur við tunnutoppinum í hondini. Konan verður illa við og rópar á mannin. Hann kemur og verður ovursintur, tekur at deila ommuna og sigur við hana, at soleiðis má hon ekki gera, tá ið hon nú er deyð, má hon ekki ganga her og ranvala, hvi hon hevði tikið toppin úr tunnuni, so alt jólaolið var runnið burtur?

Men konan harmaðist og segði: »Neyðars ommen, tað er pylsan, ið hevur verið so selt, at tósti er komin á hana. Spell var, vit gloymdu at geva henni okkurt drekkandi við í kistuna.«

Dagin eftir, nú baka tey til jóla yviri hjá tí ríka. Hesum fær húskallurinn frænir av. Á leggingartíð fer hann yvir, trílvar seg ljóðliga fram og kemur til eitt borð, sum liggur fult av breyði.

»Tað er nú spell,« hugsar hann við sær, »at tey skulu hava alt hetta, tí so mangan hava tey bakað av korninum frá tí fátæka, meðan hann hevur sitti hundursstungin.«

Hann tekur nú næstan alt breyðið og ber yvir til tann fátæka, tekur so ommuna og setur hana uppvið borðinum, gevur henni ein breyðbita í hondina.

Um morgunin, tá ið kona tann ríka mannin kemur út í køkin, verður hon hamskift, tí ommen stendur har við einum breyðbita í hondini og hevur etið næstan alt, sum lá á borðinum. Hon rópar á mannin og kærir sína neyð. Tann ríki kemur, og hann er ekki óður, men hann er galin, gevur ommuni rættliga av tonnum. Men konan harmast og heldur fyri: »Neyðars ommen, hon hevur etið so litið, meðan hon hevur livað, at nú fyllist hon ekki, tá ið hon er deyð.«

Maðurinn segði, at nú mátti hon jarðast beinan vegin, so tað fekt friður fyri henni, tí hon var ekki grannhavandi longur. Tá ið kvöldið er komið, koyrir hann hana í ein stóran posa, ber hana oman á sandoyruna og jarðar hana har. »Nú man fara at verða friður av henni,« heldur hann fyri munnin sínum.

Húskallurinn hevði eygleitt tann ríka, tá ið hann fór við posanum. Hugsar hann við sær: »Spell, at loft tit liggur fult av korni, sum tú hevur okrað frá húsbónda mínum.« Hann tekur nú og ber alt kornið yvir á loftið hjá tí fátæka, tekur so ommuna og setur hana á lennin við einari kornskeppu undir liðini, rett sum hon hevur fingist við meldur.

Tá ið tann ríki kemur um morgunin og sær hana sita har, verður hann fyri álvara heitur um skallan, tí nú óttaðist hann fyri, at tey aldri sluppu frá henni meir. Hann hevur hoyrt, at tann fátæki hevði ein húskall, sum skuldi vera so góður í ráðum, kanska tað var best at biðja hann um at leggja sær ráð, hvussu hann skuldi sleppa frá ommuni,

beyð hann honum nakað riviligt afturfyri, gjørdi hann tað drúgvast. Verst var, at tað var ov litiðlitið fyri hann, ein so ríkan mann, at leita hjálp hjá einum 'sovorðnum rakdróli. Men hetta erpni vardi ekki longur enn til tað fór at skýma. Tá kom ræðslan fyri ommuni aftur, og hann fór yvir at tala við húskallin hjá tí fátæka, sigur honum, hvussu vordið ið er, og biður hann gera sær tann beina, at jarða ommuna so, hon kemur ekki aftur.

Men húskallurinn sýtti. Men nú vildi tann ríki fáa at vita, hvi húskallurinn sýtti.

»Tí,« sigur húskallurinn, »so leingi, tú hevur so nógv órættvíst góðs, sum tú hevur, fær hon aldri ró í grovini. Men eftirgevu tú tí fátæka alla sína skuld og gevur honum einar tveyhundrað dalar afturat, so skal eg taka mær av at jarða ommuna, so hon aldri ger sær ónáðir meir.«

Hetta líkaði tí ríka manninum ógvuliga illa, hann gav seg og venaði seg og bað so bønliga um at sleppa lettari. Men tað var sum at tala á steinin, húskallurinn ónti ekki. Endin var so tann, at hin ríki maðurin mátti ganga undir allar treytirnar, eftirgeva tí fátæka alla skuldina og geva honum tveyhundrað dalar aftrat.

Tá ið dagsett var, tók húskallurinn ommuna og jarðaði hana. Síðani tá hevur eingin verið varur við hana.

Nú var tann fátæki maðurin væl hjálpin.

Morgunin eftir tekur tann hjálpsami húskallurinn klæðsekkin á bakið og fer sín veg, tí nú hevði tann fátæki maðurin ekki hansara hjálp fyri neyðini longur.

Heðin Brú týddi.

Tómir kassar

„Dagblaðið“ skrivur soleiðis: „I 1958 hevur landsstýrið latið frá sær ein landskassa, sum stendur so væl í tí, sum ongantíð fyrr.“

„Dimmalætting“ skrivur m. a.: „Saa mange penge er bundet, at veksler er trukket paa lagtingsbudgettet langt ind i fremtiden.“

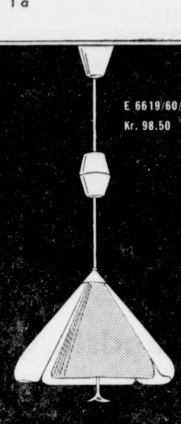
Okkara landsstýrið tey síðstu 8 árinu hevur verið í hondum teirra sum eru umboðaðir av „Dagblaðið“ og „Dimmu“, so tað sær ógvuliga lógið út, at hesi bæði hløð hava boð út um landið í slíkum lagi, at fólk noyðast at spyrja, um annað blaðið ber skeiv boð við vilja.

Tá ið fólkaflokkur og samband í 1950 tóku seg saman og settu stjórn, var eitt tað fyrsta teir gjørdur at stögga allari havnagerð, hidlu uppat at veita studningar til eitt og annað, sum framanundan fekk studning, tó at trongdin til studning ikki var minkað heldur tvørturimóti, tí allir prisir gingu nógv upp, og harvið törvaðist hægri studningar.

Mjólkastudningur fall fyri stóran part burtur tað sama má tverri sigast um studning til dyrkivegir og veltingarstudning. Tað størsta spellið í stórum, samstundis sum mong av skipum, ið eftir eru syngja brátt teirra síðsta órindi. Neyðin er so stalt ókt í stórum hesi 8 ár, meðan Dagbladmenn og Dimmumenn hava rátt í Föroyum.

Nú í 1958, tá ið valið stóð fyri durinum, kom líkasum kvøkkur í landsstýrið og menn tess. Teir gjørdur stóran plán til havna-

1 a
FM

E 6619/60/63
 Kr. 98.50

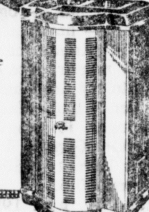
Se årets nyheder
hos Deres
el-forhandler

FOG & MØRUP
AKTIESELSKAB

Nørregade 28 - Kbhvn. K

Fremtidens olieamin
med den geniale
BRESE
BRÆNDER
giver Dem
- mere varme
- bedre varme
- behageligere
varme

Se den hos:

VALDEMAR LUTZEN

Telf. 1020 Thorshav

bygging og keyptu 3 trolarar úr Por tugál. Nú tætt við valið vildu teir vísa, at teir eru rættir menn, sum liv er í. Hetta skuldi anna siggja gott út í eygum veljaranna. Men veljararnir vóru meira vitugir, enn Dagbl. hevði roknað við, og nú leggur Dimma kortini á borðið og sigur, sum er, nevniliga at øll havnabygging og skipakeypid er veksler omaná veksler. Ja, so nógvir eru hesir veksler, sum Dimma sigur: „Saa mange Penge er bundet, at Veksler er trukket paa Lagtingsbudgettet langt ind i Fremtiden.“

„Dagblaðið“ rópar upp og sigur, at væl stendur til. — Vit noyðast at spyrja, um Dagbl. trýr enn, at kunna blinda Föroya fólk.

Manga kröniku hevur Dagbl. fortalt gjøgnum árinu, og tann tíð var, tá fólk trúðu nærum øllum sum Dagblaðið og fólkaflokkurin pentaðu saman, men tann tíðin er farin og kemur adri aftur.

J. H. Danbjørg.